

слобода и права човека и грађанина као и у случају изазивања и подстицања националне, расне и верске нетрпељивости или мржње. У Србији и по новом Уставу од 2006. године (као и у оном бившем од 1990. године) одлуку о забрани рада политичких странака доноси њен Уставни суд и на основу ње се такве странке бришу из регистра политичких организација. Ближе и потпуније регулисање материје политичких странака (оснивање, статус, финансирање и др) је препуштено законима – како бившем савезном од 1990. год. тако и републичком, донетом већ 1990. год. и касније. И бивши савезни закон, као и актуелни српски закони о политичким организацијама предвиђа либералан систем настанка странака без административног одобрења а уз упис код надлежног министарства правосуђа. Тако политичку странку може основати најмање 100 пунолетних лица, (што се у пракси показало као нерационално решење које је изазвало праву поплаву политичких странака на политичкој сцени Републике Србије и која се новим Законом о политичким организацијама мора променити) с тим да за оснивање странке морају да буду испуњени и одређени формални услови за упис странке у регистар политичких организација, о чему је надлежни орган дужан да изда решење. Тај орган неће извршити упис у регистар странке ако нису испуњени услови тражени законом – када, рецимо, није донет акт о оснивању политичке организације или он не садржи све потребне елементе. Уписом у регистар странка стиче својство правног лица и отпочиње своју делатност на територијалном принципу, с тим да се финансира из различитих извора. Због значаја политичког организовања и деловања, још је бивши Устав СРЈ од 1992. године тражио да ти извори прихода буду доступни увиду јавности, с тим да се то питање финансирања странака ближе и потпуније регулише посебним законом.

Тако Закон о финансирању политичких странака Републике Србије из 2003. године предвиђа да се средства за финансирање страначких активности могу стицати из јавних и приватних извора, при чему би ове јавне чинила средства из буџета Републике, аутономне јединице или локалне самоуправе, док би приватне изворе чиниле чланарине, прилози правних и физичких лица, приходи од промотивних активности странака, од њихове имовине као и легати. Тако, је рецимо из јавних извора за ове намене предвиђено 0,15% републичког буџета и та средства се у висини од 30% распоређују једнако на оне странке које имају посланике у републичком парламенту док се остала средства у износу 70% распоређују на странке сразмерно броју освојених посланичких мандата. Сличан принцип је примењен и код расподеле